

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

Poziv za prijavu za dostavljanje predloga projekata na programu podrške javnom zagovaranju u zajednici Istraži - Osnaži

Trag fondacija nastavlja sa programom podrške organizacijama civilnog društva u oblasti **javnog zagovaranja**, pod nazivom **Istraži – Osnaži**, sa ciljem uključivanja građana u procese donošenja odluka na lokalnom i nacionalnom nivou, kao i unapređivanju znanja i veština građana za praćenje i kreiranje javnih politika.

U okviru ovog poziva, Trag fondacija će finansijski podržati **10 projekata** usmerenih na javno zagovaranje u oblastima **zaštite životne sredine, omladinskih politika** i politika koje se tiču **upotrebe javnih prostora**.

Poziv Istraži-Osnaži je deo projekta „Snaga aktivizma“ koji se realizuje uz podršku USAID-a u Srbiji i projekta „Jačanje angažovanja građana i učešće u procesima javnih politika u lokalnim zajednicama“ koji se sprovodi uz podršku Vlade Velike Britanije. Oba projekta, koja sa partnerima realizuje Trag fondacija, nastala su u cilju da se inspirišu i osnaže građanski aktivizam u Srbiji i izgrade otvorene i aktivne lokalne zajednice u kojima se organizacije civilnog društva zalažu za inicijative koje vode ka demokratskom napretku.

Podrška organizacijama civilnog društva da zagovaraju u zajednici uključuje sledeće:

- **Finansijsku podršku organizacijama civilnog društva** kroz dodelu donacija za sprovođenje lokalnih kampanja javnog zagovaranja u iznosu do maksimalnih **1.400.000 RSD** za period od **deset meseci**. Očekivani početak projekata je jun 2024. godine.
- **Program obuka na temu javnog zagovaranja** u cilju unapređenja znanja i veština aktivista da uspešno sprovedu kampanje javnog zagovaranja. Fokus je stavljen na upoznavanje učesnika sa svim koracima u procesu javnog zagovaranja koji uključuju istraživanje relevantnih javnih politika, analize ciljnih grupa, planiranje zagovaračkih taktika, načine uključivanja građana, kreiranje predloga za unapređenje politika i efektno predstavljanje predloga i rezultata donosiocima odluka i široj zajednici.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

- **Ekspertsku mentorsku podršku** koja će obezbediti kontinuirano, tokom trajanja projekta, pružanje neophodnih dodatnih znanja iz oblasti javnog zagovaranja, javnih politika i komunikacija, a u cilju uspešnije realizacije projekata.
- **Umrežavanje** sa lokalnim inicijativama sprovede se u okviru aktivnosti participativnog monitoringa, gde će organizacije imati priliku da posete jednu lokalnu zajednicu i razmene iskustva sa uspešnim zagovaračima i drugim inicijativama podržanim na programu Istraži-Osnaži i [Aktivne zajednice](#) i
- **Promociju lokalnih inicijativa** koja će biti realizovana u toku trajanja projekta kroz izradu video materijala i uspešnih priča o lokalnim inicijativama koje će se promovisati putem tradicionalnih medija i društvenih mreža. Završni događaj biće organizovan sa ciljem da šira javnost bude obaveštena o uspesima, ali i o izazovima sa kojima se susreću građani koji žele da učestvuju u kreiranju i praćenju javnih politika iz navedene tri oblasti.

Koji je tematski okvir konkursa?

Organizacije civilnog društva mogu se prijaviti za jednu od tri ključne teme konkursa:

1. Politike zaštite životne sredine

Zaštita životne sredine je primarni fokus rada mnogih organizacija civilnog društva imajući u vidu važnost i urgentnost ovog pitanja, a pre svega negativne posledice koje nedostatak brige o životnoj sredini ostavlja na društvo, zajednice i građane. S toga programom pružamo podršku organizacijama civilnog društva koje imaju važnu ulogu u razvijanju ovih javnih politika i uspostavljanju kvalitetnih mehanizama za rešavanje ekoloških problema. Ključne tematske oblasti zaštite životne sredine pre svega uključuju zaštitu vazduha, upravljanje otpadom, zaštitu i upravljanje vodama, zaštitu prirode i klimatske promene.

U okviru svih tematskih oblasti organizacije mogu uticati na zakone ili dokumenta javnih politika na nacionalnom i/ili na lokalnom nivou. Kada je reč o ovoj temi brojni su primeri zagovaračkih inicijativa koje mogu uticati na unapređenje propisa i implementaciju istih. Jedan od primera na nacionalnom nivou može se ticati uticaja u okviru postojećih zakona u oblasti zaštite životne sredine ili Nacionalnog programa zaštite životne sredine. Na lokalnom nivou brojne su inicijative koje utiču na Lokalne planove upravljanja otpadom, obezbeđivanje automatizovanih mernih stanica koje mere kvalitet vazduha, kreiranje registra lokalnih zagađivača, kreiranje Lokalnih programa zaštite životne sredine, donošenje odluke o proglašenju nekog lokalnitetu zaštićenim područjem u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i mnoge druge koje uočavate u vašim lokalnim zajednicama.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

2. Omladinske politike

Stavljajući fokus na omladinske politike program Istraži Osnaži teži da pruži podršku udruženjima mladih i za mlade kao i njihovim savezima koji najbolje poznaju potrebe mladih i bave se javnim zagovaranjem kao metodom sistemskog ostvarivanja uočenih potreba.

U 2023. godini je napravljen pozitivan pomak usvajanjem jednog od najznačajnijih dokumenata javne politike, [Strategije za mlade od 2023-2030](#). godine, koja utvrđuje prioritete omladinske politike za navedeni period. Doprinoseci nekom od pet posebnih ciljeva strategije organizacije će u okviru ovog poziva osmišljavati specifične ciljeve javnog zagovaranja i aktivnosti koje će tim ciljevima doprineti.

Ključno je da dokumenta javnih politika na koja ćete uticati svojim zagovaračkim inicijativama doprinose stvaranju uslova za unapređivanje društvenog položaja mladih, njihovom organizovanju, društvenom delovanju i ostvarivanju potencijala. Politike na koje možete uticati mogu biti iz različitih oblasti koje su važne za mlade poput obrazovanja na svim nivoima, nauke i istraživanja, učeničkih i studentskih standarda, studentskog organizovanja, rada i zapošljavanja, volontiranja, zdravlja, javnog informisanja i dugih. Ilustrativni primeri zagovaranja na lokalnom nivou mogu se odnositi na formiranje omladinskih klubova, Lokalnih omladinskih saveta za mlade, Lokalnih akcionih planova za mlade, monitoring i evaluaciju postignuća lokalnih omladinskih politika i mnogi drugi.

3. Upotreba javnih prostora

Građani i građanke igraju aktivnu ulogu u oblikovanju otvorenih javnih prostora, podržani zakonskim okvirom koji naglašava njihovu participaciju u urbanističkom i prostornom planiranju kao osnovno načelo. Građani imaju pravo učešća donošenja odluka o uređenju i korišćenju tih prostora, što donosi brojne koristi: doprinosi transparentnosti i kvalitetu planiranja, povećava društvenu prihvaćenost planova, jača identifikaciju građana sa svojim okruženjem i podstiče poverenje u proces donošenja odluka.

Svaki javni prostor predstavlja ne samo fizički prostor već i potencijal za različite društvene aktivnosti i umrežavanje u lokalnoj zajednici. Pre nego što se prijave na konkurs, predstavnici inicijativa koje se bave javnim zagovaranjem treba da prepoznaju probleme koji značajno utiču na veći broj ljudi u lokalnoj zajednici. To može obuhvatiti zanemarene zelene površine, komunalne probleme u komšiluku, revitalizaciju napuštenih objekata, neplaniranu gradnju na javnim mestima i slično.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

Osim otvorenih javnih prostora poput parkova, priobalja, trgova, ulica i igrališta, zagovaranje se može usmeriti i na objekte u javnom vlasništvu ili objekte namenjene javnosti. U obzir će doći i podrška inicijativama koje kroz zagovaračke kampanje žele da od lokalnih samouprava dobiju na korišćenje i privođenje nameni objekte koji su u vlasništvu lokalnih samouprava a trenutno nemaju nikakvu upotrebnu vrednost za građane. Važno je da inicijative prepoznaju šire društvene potrebe i doprinesu unapređenju kvaliteta života u lokalnoj zajednici.

Imajući u vidu kompleksnost problema otvorenih javnih prostora, organizacije civilnog društva, pre prijavljivanja na konkurs, treba da istraže dokumenta javnih politika (poput urbanističkih planova, planova detaljne regulacije itd.) koja se odnose na upotrebu javnog prostora koji opisuju u aplikaciji.

Koje organizacije i aktivnosti u okviru projekata podržavamo ovim programom?

Program podrške javnom zagovaranju u zajednici je namenjen **organizacijama civilnog društva** koje su **već pokretale zagovaračke inicijative** i koje žele da unapređenjem javnih politika na sistemski način utiču na rešavanje nekog značajnog pitanja/teme na lokalnom, okružnom i/ili nacionalnom nivou, uz podršku i uključivanje građana.

Od predloga projekata očekujemo jasno osmišljenu kampanju usmerenu na zagovaranje izmena/primene ili donošenja nacionalne ili lokalne javne politike u oblastima zaštite životne sredine, omladinskih politika ili upotrebe javnih prostora.

Aktivnosti predložene projektom treba da doprinose postavljenom cilju zagovaranja kao i vidljivosti teme. Jedan od ključnih segmenata programa je i fokus na zagovaranje zasnovano na činjenicama i iz tog razloga jedna od projektnih aktivnosti mora da se odnosi na **spvođenje istraživanja**. Projektne aktivnosti treba da budu usmerene i na **uključivanje građana**, jer bez građana bilo koja inicijativa javnog zagovaranja ne može imati legitimitet. Ilustrativni primeri (ali ne i isključivi) različitih metoda uključivanja građana jesu aktivnosti poput peticija, foruma u zajednici, regrutacije volontera, medijskih događaja, uličnih akcija, okruglih stolova, interaktivnih onlajn alata. Ohrabrujemo zainteresovane organizacije da osmisle i druge relevantne metode, sa jasnim fokusom na rešavanje pitanja od interesa za građane.

Uslovi za prijavljivanje za program podrške

Organizacije civilnog društva koje žele da se prijave za navedeni program podrške javnom zagovaranju u zajednici **Istraži - O snaži** neophodno je da ispune osnovne uslove za prijavu:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

- **organizacija civilnog društva**, udruženje građanja, mreža organizacija, fondacija ili zadužbina mora biti **registrovana pre 1. aprila 2022. godine** u Agenciji za privredne registre Srbije;
- organizacija civilnog društva je ostvarila **prosečan godišnji prihod manji od šest miliona dinara za poslednje tri godine (2022, 2021 i 2020)**. Organizacije koje su započele svoje delovanje u 2021. godini, računaju prosek za poslednje dve godine (2022 i 2021).
- **sedište** organizacije civilnog društva mora biti na teritoriji lokalne samouprave (grad, opština) za koju se podnosi predlog projekta, osim u situacijama kada se zagovara na okružnom i/ili nacionalnom nivou.
- organizacija civilnog društva se može prijaviti samo sa **jednim predlogom projekta za jednu temu konkursa**: *zaštita životne sredine, omladinske politike ili upotreba javnih prostora*.

Napomena: Konkurs nije otvoren za državne institucije i jedinice lokalne samouprave, druga vladina tela, partijske i verske organizacije, predstavnike profitnog sektora, kao ni za neformalne grupe.

Način prijavljivanja na otvoren konkurs za predlog projekata

U cilju prijavljivanja na konkurs za program podrške javnom zagovaranju u zajednici Istraži - O snaži, neophodno je da sve zainteresovane organizacije popune onajn [prijavni formular](#) (Monday) i prilože budžet uz formular. Format za popunjavanje budžeta možete preuzeti [ovde](#). Onlajn prijavni formular sadrži sve instrukcije za popunjavanje, a Word verziju formulara možete preuzeti [ovde](#) kako biste se bolje pripremili za popunjavanje onlajn formulara. Dodatno, ilustrativno uputstvo za popunjavanje budžeta nalazi se na samom kraju ovog dokumenta.

Vremenski okvir sprovođenja predloga projekta je **10 meseci**, a maksimalni iznos finansijskih sredstava za koje možete konkurisati je **1.400.000 RSD**.

Rok za podnošenje onlajn predloga projekta je **sreda 22. maj 2024. godine, do 23:59 časova**.

Procedura selekcije projekata

Procedura selekcije projekata odvijaće se u tri faze koje uključuju proveru po administrativnim i osnovnim programskim kriterijumima, evaluaciju od strane nezavisne komisije i finalni odabir projekata za podršku.

U prvoj fazi selekcije projekata, predstavnici Trag fondacije će obaviti procenu svih pristiglih prijava na osnovu sledećih kriterijumima:

- 1) Administrativni kriterijumi:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

- Onlajn formular je popunjen u celosti, u skladu sa uputstvima iz poziva (uključujući budžet u MS Excel-u),
- Onlajn formular je podnet u traženom roku – najkasnije do 23:59 časova, 22. maja 2024. godine,
- Podnosilac projekta je pravno lice - organizacija civilnog društva, udruženje građana, savez, fondacija ili zadužbina - koje je registrovano u Agenciji za privredne registre pre 1. aprila 2022.godine,
- Podnosilac projekta - organizacija civilnog društva, udruženje građana, savez, fondacija ili zadužbina - nema veći prosečni godišnji prihod od šest miliona dinara za poslednje 3 godine poslovanja. Organizacije koje su započele svoje delovanje u 2021. godini, računaju prosek za poslednje dve godine (2022 i 2021).

2) Osnovni programski kriterijumi:

- projekat je usmeren na javno zagovaranje, uključujući istraživanje lokalnih i/ili nacionalnih javnih politika i predlaganje rešenja za unapređenje uz aktivno učešće građana i
- predložene aktivnosti projekta se uklapaju u jednu tematsku oblast konkursa (politike zaštite životne sredine, omladinske politike, upotreba javnih prostora)

Druga faza selekcije projekata:

Nezavisna grupa ocenjivača, sastavljena od stručnih spoljnih saradnika Trag fondacije, obaviće procenu prijave koje prođu prvu fazu selekcije prema kvalitativnim kriterijumima za procenu projekata. Nezavisni ocenjivači su eksperti za teme predviđene konkursom i poznavaoци procesa javnog zagovaranja. Na osnovu kriterijuma kvaliteta prijave, grupa ocenjivača formiraće rang listu predloga projekata koji će ući u uži izbor.

Kriterijumi za procenu kvaliteta predloga projekata:

- Problem je relevantan za zajednicu: predlog projekta je usmeren na rešavanje pitanja od interesa za građane na teritoriji grada ili opštine, okruga i/ili nacionalnog nivoa u okviru kog organizacija civilnog društva deluje,
 - U predlogu je jasno i detaljno objašnjen problem kojim se projekat bavi,
 - Pristup rešavanju problema je realističan, a predloženo sistemsko rešenje je dostižno na lokalnom, okružnom i/ili nacionalnom nivou: specifičan cilj projekta mora biti realističan i dostižan u periodu implementacije od 10 meseci,
-

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

- Predlog projekta uključuje sprovođenje istraživanja koje će doprineti definisanju predloga za unapređenje postojećih javnih politika, donošenje novih ili praćenje implementacije u oblastima koje su definisane konkursom,
- Postoji jasna veza između ciljeva, aktivnosti i očekivanih rezultata projekta,
- Realna procena troškova za budžet je u skladu sa predloženim aktivnostima,
- Podnosilac projekta ima kapaciteta za realizaciju predloženog projekta (dovoljan broj ljudi koji će implementirati projekat, predviđene eksperte koji će pomoći pri istraživanju, poželjno volontere koji će pomagati oko konkretnih aktivnosti itd.),
- Podnosilac projekta ima prethodno iskustvo u oblasti javnog zagovaranja (navesti primer/e relevantnih prethodnih projekata).

Napomena: Pitanja koja se odnose na politike rodne ravnopravnosti i zaštite dece su informativnog karaktera i ne ulaze u procenu kvaliteta aplikacije.

Treća faza selekcije projekata:

U finalnoj fazi selekcije projekata biće formirana komisija u kojoj su uključeni predstavnici USAID-a, Britanske Ambasade i Trag fondacije. Komisija će utvrditi 10 finalnih projekata koji su najviše rangirani na listi ocenjenih projekata. Komisija zadržava pravo da opovrgne odluku nezavisne grupe ocenjivača o finalnom izboru 10 inicijativa koje će učestvovati u programu, ukoliko procene da je rad organizacije u sukobu sa vrednostima, stavovima i interesima u okviru kojih posluju.

Nakon završenih svih faza selekcije projekata, finalna lista 10 podržanih projekata biće objavljena na veb stranici [Trag fondacije](#) do kraja juna meseca 2024. godine.

Za dodatne informacije i pitanja o konkursu možete kontaktirati tim Trag fondacije putem imejl adrese politike@tragfondacija.org do **ponedeljka 20. maja 2024. do 12:00**.

Smernice za popunjavanje budžeta projekta

Formu budžeta koju treba da popunite za potrebe ovog konkursa možete skinuti sa sledećeg [linka](#).

Pri popunjavanju budžeta neophodno je da vodite računa da maksimalni iznos sredstava za koji konkurišete u koloni Trag doprinos ne prelazi **1.400.000 RSD** za **deset meseci** trajanja projekta.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

Doprinos drugih donatora ili organizacije nije uslov za podnošenje uspešnog predloga projekta. Pod doprinosom se smatra isključivo novčani doprinos, a ne i onaj u dobrima i/ili uslugama.

U MS Excel tabeli pod operativnim troškovima podrazumevaju se troškovi povezani sa iznajmljivanjem prostora, komunikacijski troškovi, bankarske provizije, troškovi kupovine kancelarijskog materijala, knjigovodstvene usluge, a pod programskim troškovima oni koji su direktno u vezi sa projektnim aktivnostima, uključujući i honorare za osobe koje su angažovane na realizaciji tih projektnih aktivnosti.

- Iznos operativnih troškova **može biti maksimalno 10% od vrednosti doprinosa Trag fondacije.**
- Honorari zaposlenih na projektu spadaju u programske troškove.
- Ukupan bruto iznos honorara osoba angažovanih na projektu **ne sme biti viši od 40% od Trag doprinosa.**
- U programske troškove neophodno je uključiti troškove komunikacija i vidljivosti projekta.
- Svi troškovi koji navodite u budžetu moraju uključivati i PDV.

U nastavku smernica nalazi se primer popunjenog budžeta, kao i lista izričito neopravdanih troškova koja se odnosi na sve budžetske linije.

Napomena: Primer je dat kao smernica za vrste troškova, **a ne i za njihove iznose.**

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

NAZIV PROJEKTA:

ORGANIZACIJA:

BUDŽET

Budžetska linija	Opis troška	Iznos u dinarima	Doprinos drugih donatora (ukoliko postoji)	Trag doprinos
1	OPERATIVNI			
1.1	Troškovi komunikacije (telefon, internet) (10 meseci x 5.000 dinara)	50.000,00	0,00	50.000,00
1.2	Troškovi zakupa kancelarije - bruto (10 meseci x 30.000 dinara)	300.000,00	300.000,00	0,00
1.3	Troškovi kancelarijskog materijala (10 meseci x 3.400,00 dinara)	34.000,00	0,00	34.000,00
1.4	Knjigovodstvene usluge (10 meseci x 5.000 dinara)	50.000,00	0,00	50.000,00
UKUPNO 1 - OPERATIVNI:		434.000,00	300.000,00	134.000,00
2	PROGRAMSKI			
2.1	Troškovi analize strateških planova, vođenje fokus grupa, kreiranje izveštaja i pisanje lokalnog akcionog plana (analiza - 80.000 dinara, vođenje fokus grupe - 20.000 dinara, izveštaj - 40.000 dinara)	140.000,00	0,00	140.000,00
2.2	Organizacija okruglih stolova (zakup sale, putni troškovi i troškovi osveženja) - 3 x 60.000 dinara	180.000,00	0,00	180.000,00
2.3	Snimanje i produkcija 3 video materijala (3 x 90.000 dinara)	270.000,00	50.000,00	220.000,00
2.4	Štampa promo materijala (majice: 25 x 1.200 dinara, flajeri: 200 x 100 dinara; hemijske: 300 x 150 dinara; blokčiči 100 x 350 dinara)	130.000,00	0,00	130.000,00
2.5	Promocija na društvenim mrežama (10 m x 6.000 dinara)	60.000,00	0,00	60.000,00
2.6	Koordinator projekta 50% vremena - (10 m x 33.600 dinara) bruto iznos	672.000,00	336.000,00	336.000,00
2.7	Asistent projekta 50% vremena - (10 m x 20.000 dinara) bruto iznos	400.000,00	200.000,00	200.000,00

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

British Embassy
Belgrade

UKUPNO 2 - PROGRAMSKI:		1.792.000,00	586.000,00	1.266.000,00
UKUPNO 1 + 2:		2.226.000,00	886.000,00	1.400.000,00

Sledeći troškovi su izričito neopravdani u svim budžetskim kategorijama:

- Troškovi koji su nastali pre zvaničnog početka projekta, uključujući i one u vezi sa pripremom predloga projekta;
- Troškovi za angažovanje državnih službenika (onih koji učestvuju na projektu kao zaposleni);
- Troškovi kojima se finansiraju aktivnosti koje izazivaju diskriminaciju prema bilo kojoj grupi na osnovu godina, roda, prelaska na drugi posao, invaliditeta, rase, nacionalne pripadnosti, pola i seksualne orijentacije, trudnoće i materinstva, religije ili uverenja;
- Plaćanja za robu ili usluge povezane sa radovima ili aktivnostima koje su već finansirane iz drugih izvora;
- Aktivnosti koje krše pravila zakonodavstva Republike Srbije i Ujedinjenog Kraljevstva;
- Administrativne kazne, prekršajne kazne, druge novčane kazne, penali i povezani pravni troškovi;
- Plaćanja u vezi sa nepravednim otpuštanjem sa posla i povezani pravni troškovi;
- Nenaplaćena potraživanja od trećih lica;
- Finansiranje terorizma ili druge zloupotrebe sredstava, nadoknada sredstava koja su izgubljena zbog prevare, korupcije, mita ili krađe;
- Nepredviđene situacije i premije osiguranja;
- Pokloni;
- Inflacije i kursne razlike.